

Rietveld

Wat zijn de bekendste Rietveld-stoelen?

Rietveld experimenteerde met nieuwe vormen, materialen en constructies. De rood/geel/blauwe stoel, de beugelstoel en de zigzag stoel zijn wel de bekendste ontwerpen.

We staan hier voor een groepje van vier stoelen van Rietveld. En Rietveld was in de 20ste eeuw een bijzondere ontwerper, omdat hij een echte stoelenmaker was, echt van huis uit een timmerman en een ongelooflijke originele man die voortdurend zijn hele carrière lang is blijven experimenteren met vormen, met materialen, met nieuwe constructies; constant is hij bezig gebleven.

De meeste mensen kennen van Rietveld zijn rood/geel/blauwe stoel, waar dit eigenlijk een soort variatie op is. En de zitting en de rugleuning is in dit geval bekleed met een hele dunne laag leer. Het is een hele bijzondere stoel waar er maar een paar van bestaan, die zijn nooit in serie gemaakt.

En een andere stoel, die eigenlijk chronologisch daarop volgt is deze stoel: dat is de beugelstoel. En iets waarmee Rietveld als één van de eerste ontwerpers heeft geëxperimenteerd is met het buigen van hout. Want dit is een dunne laag triplex of waarschijnlijk zijn het twee lagen triplex op elkaar, want dat deed hij ook vaak, die hij boog in de vorm van een stoel.

En dat vinden we nu heel vanzelfsprekend en zie je dat overal, maar dat was in die tijd nog iets heel nieuws en hij heeft daar heel erg veel mee geëxperimenteerd voordat hij ergens toekwam, dat echt werkte. En dit is eigenlijk uiteindelijk de enige stoel van Rietveld geworden die in een zekere oplage geproduceerd is en hij is uitgevoerd in opdracht van Firma Metz, de grote, bekende winkel in Amsterdam.

Een andere hele bekende Rietveld-stoel is deze zigzagstoel. Dit is een doorlopende lijn, eigenlijk een bliksemschicht bijna, samengesteld uit planken die hij in die scherpe hoeken met bouten, met schroeven in elkaar heeft gezet en daar ter versteviging ook nog die driehoekjes en ook hieronder, ook zo 'n driehoekje, heeft aangebracht. Maar ook hier was het weer zijn ideaal om iets te maken wat zo luchtig en ruimtelijk mogelijk was, want dat wilde hij maken, hij wilde niet hele zware fauteuils maken, maar hij wilde lichte stoelen maken die goed verplaatsbaar waren, die makkelijk schoon te maken waren, waar de lucht en het licht als het ware vrij omheen zou spelen.

En dan zien we hier tenslotte nog een wat later ontwerp van Rietveld, dit is van na de Tweede Wereldoorlog, ongeveer 1950, en daar zie je dat die is helemaal samengesteld uit alle mogelijke vormen van gebogen hout en ook dit is niet een stoel geweest die in hele grote oplages is uitgevoerd.

Eigenlijk alle Rietveld-stoelen zijn experimenten. En het zijn altijd andere mensen geweest die zijn doorgedaan op zijn ideeën, en die dan later economisch haalbaar zijn gebleken. Maar dat heeft Rietveld zelf eigenlijk nooit kunnen bewerkstelligen.